

PRO-RECTOR ACADEMIÆ LIPSIENSIS

Ad

Exequias

FOEMINÆ

*Spectatissima, pietatis & probitatis exemplaris
non facile comparabilis*

ELISABETHÆ SCHRÖDERIÆ,

RECTORIS ACADEMIÆ MAGNIFICI

V I R I

*Admodum Reverendi, Amplissimi &
Excellentissimi*

DN. ELIAE SIGISMUNDI
REINHARTI, S.S. Theol. Doctoris celeberrimi
& ad D. Nicol. h. l. Pastoris merentissimi,
Costæ svavissimæ

Gives Academicos

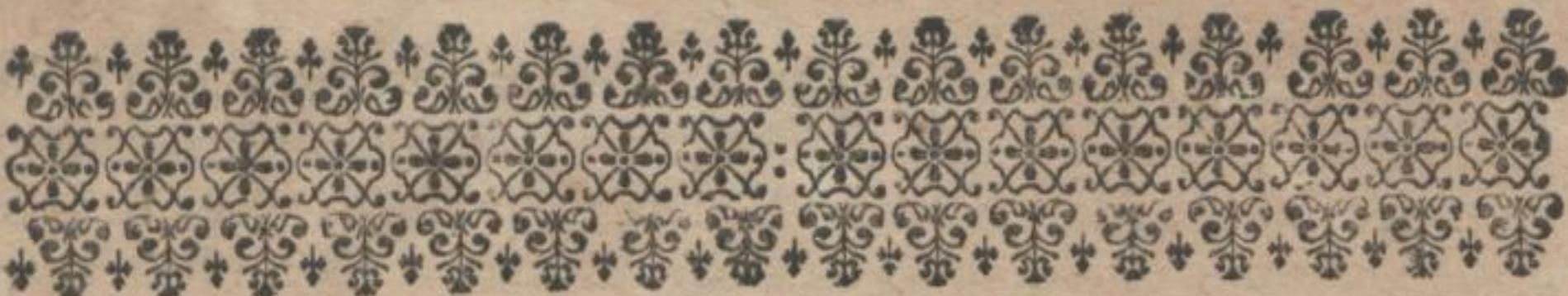
*Fest III. pomer.
invitat.*

Biogr. erud.

D. 1651/8

Vitt Erud. sing - Pol. Rom - R +

Si dixit Um Patriarcha Jacobus coram

Pharaone ὁδοιπορίας suam exponens vitæ suæ cursum dies peregrinationis vocat, rerum similitudines οὐσίων perspexisse videtur. Qvorsum & indicem digitum intendit Author epistolæ ad Hebræos, qvando in martyrologio suo, Patres confessos fuisse, dicit, se Hebr. cap. II. peregrinos & hospites esse in terris, nec non civitatem fundamentum habentem, cuius opifex & conditor sit DEUS, expectare. Quantumvis enim Abrahamus promissionem terræ sanctæ à DEO acceperit, non tamen, vel qvod plantam pedis æqvare posset, anteqvam posteri migrâssent Aegyptum, proprieta- Act. 7.
tis jure possedit, sed castra sua portatilia inter Cananæos de loco in locum transtulit, & vel agrum sepulturæ destinandum ab incolis istarum terrarum interventu certi precii sibi comparavit, nisi qvòd non nulli terræ portionem illam, in qua serere posset & metere, ab Isaaco conductam velint. Rem ipsam qvod attinet, non unum ob tertium, vel comparationis fundamentum cum peregrinatione vita nostra contendi potest. Peregrinantes terrâ mariqve discriminibus variis exponuntur, vel unius duntaxat Jacobi exemplo, cui, cùm ex interamni Syria domum cogitaret, secundūm proverbium, à fronte præcipitum imminebat, à tergo lupi, qvem Syri occidendi animo seqvebantur, frater Esavus quadringentis stipatus comitibus occursu suo territabat. In hac vita calamitatibus concatenatis, & novercantis fortunæ telis decussatim quasi confligentibus obnoxii sumus, &, licet Jovis taxilli teliciter ex nostra parte cadant, plus tamen aloës hæc vita, qvàm mellis habet. In peregrinationibus hodegis nobis opus, prout terrâ mariqve peregrinantes olim, præsertim in arenosis Arabiæ & Lybiæ locis, cynosurâ & Helice ducibus utebantur, qvia verò diurno tempore majus lumen obfuscatur minus, & noctes non semper cœlo fudo gaudent, ab annis ducentis plus minus

ductu acus magneticæ in mari nautæ, in terra peregrinantes, infra terram in cavernis & meatibus subterraneis metallurgi diriguntur. Inter decumanos fluctus, salebras & invia tesq;va hujus vitæ, qvibus profundè nimis interdum implicamur, Ducem & lucem habemus præviā, verbum DEI salvificum, unicum animarum nostrarum solatium, lucernam pedum nostrorum & lumen viarum nostrarum, cuius beneficio declinamus pericula, superamus adversa. Peregrinantes in locis intermediis non diu moras necunt, sed in patriam, aut, qvæ patriæ loco est, fortunarum suarum sedem omnes cogitationes suas defixas habent, qvòd divertendi saltem, non commorandi loca sint, probè secum ponderantes. In hac vita versantes votorum nostrorum metam & in adversis portum exoptatissimum facimus cœlum, veram nostram patriam, in qua πολίτευμα nostrum & mansio parata perpetua, Apostolicum istud auribus & animis insonare patientes: Non habemus hīc permanentem civitatem, sed futuram inqvirimus. Qvæsivit & invenit hanc ipsam Fœminarum Optima, pietatis & probitatis edecumatæ nomen, virtutum & Charitum compendium ELISABETHA SCHRÖDERIA, Viri Admodum Reverendi, Amplissimi & Excellentissimi Domini ELIAE SIGISMUNDI REINHARTI, S.S.Theol.Doctoris celeberrimi, ad D.Nicolai h.l. Pastoris bene merentissimi, nec non pro tempore Rectoris hujus Academiæ Magnifici costa svavissimæ, rebus humanis septimanâ superiori per beatam analysin exemta. Præterqvam, qvòd & Ipsa solum patrium vertere coacta fuerit, vitam suam peregrinationem habens, ductumq;ve verbi divini seqvens unicum istud necessarium & τὸν ὄντες καθλίω sibi curæ cordiq;ve esse sivit. Qvare præventionem hanc felicem gratulati nobis seqvelam similem exoptamus, & qvia pomeridianis horis qvod mortale nobis reliquit, apud communem Matrem sit deponendum, supremum humanitatis officium, natales & vitæ cursum Θεημόνως peractum recitando, virtutumq;ve typum posteritati exhibendo, Beatissimæ jam persolvemus.

Lucem hanc adspexit currentis seculi anno 34. Dominicā Quasimodogeniti, tunc Idibus ipsis Aprilis, in domo Qvæstoria Serenissimi Electoris Brandenburgici, qvæ est in Biesenthal. Parentes habuit optimæ notæ, in Marchia Brandenburgica nominatissimos, & Patrem qvidem Virum Præstantissimum, multijugo rerum usu apprimè spectatum,

statum Dn. JOACHIMUM SCHRÖDERUM, in loco jam dicto; ut
& tandem in Toparchia Zossen redditum Præfectum: Matrem, fui
sexus & ordinis decus haut vulgate, in vivis etiamnum existentem &
obitum Filiæ carissimæ acerbissimo luctu prosequentem URSULAM
RUDOLPHIAM: Avum paternum Dn. JACOBUM SCHRÖDE-
RUM, judicii Templinensis Assessorem: Aviam maternam MAR-
GARITAM POTZERNIAM: Avum maternum Dn. THOMAM
RUDOLPHUM, Serenissimo Electori Brandenburgico à proventibus
annuis in Biesenthal: Aviam maternam AGNETEM HELWI-
GIAM. Qvæ familiæ cùm in Marchia Brandenburgica non obscuri
sint nominis, pluribus hīc adducendis supersedemus. Christianæ
non nata, per Φωνσμὸν Dominica seqvente, qvam vocant Miseri-
cord. DOMINI facta, & ELISABETHÆ nomine libro gratiæ, &, de
qvo nulli dubitamus, gloriæ fuit inscripta. Ut hoc nomen re ipsâ
comprobaret ἡ μαναιεῖλης, seqve templum quietis divinæ, filiam lucis
non tenebrarum, vas Spiritus mundi, non ἀκατάτης demonstraret, id
operam dedit. A teneris culturæ facilem præbuit aurem, in pietati
& virtutum virginalium exercitiis incrementa luculenta quotidiæ
capiens, qvibus etiam Vir cum honoris præfatione jāmodò com-
memoratus Dn. Doctor ELIAS SIGISMUNDUS REINHARTUS,
jam Rector Academiæ Magnificus, commotus, οὐχιον inter alias con-
ditiones sibi oblatas τὴν ἐν αγιοῖς nostram selegit. Nam, cùm ex
Academia Rosarum currentis seculi anno 49 Ursellas ad officium Ec-
clesiasticum vocaretur, & οὐνοικόνοις σύστητον Domini MARTINI
RICHTERI Senatoris & Camerarii Berolinensis existeret, accidit,
ut hujus & Domini CHRISTIANI HERTZBERGII Consulis Mitt-
waldensis, etiamnum in vivis existentis interventu, ἡ ἐν δώλογίας
nostra propter virtutes, in primis Oeconomicas, Ipsi jugalis offer-
retur. Quantumvis autem Eandem de facie non nosset, omnibus
tamen aliis prætulit, & impetrato consensu Domini Parentis,
Domini ELIÆ REINHARTI tum temporis in Rezin Bran-
deburgici Præfecti, ut & Matris carissimæ, superstitis etiamnum DO-
ROTHEÆ GÖRLITZIÆ, præmissis piis precibus, ipsis Nonis Maij
sponsalia cum eadem contraxit, per solennitates Ecclesiasticas, præ-
cipitante anno 49. circa Novembris & Decembris convergia, præ-
sente Legato Electorali Brandenburgico, consummata.

Post varias morborum tentationes, qvibus corpusculum ipsius erat obnoxium, filiam primogenitam in decus familiæ jam adolescentem & ultimum pietatis officium Matri desideratissimæ persolverentem URSULAM DOROTHEAM, anno 52. finiente Mayo; vergente mense Decembri anni 56. filiam secundogenitam SOPHIAM ELISABETHAM, brevi post denatam; adulto Augusto anni 58. filium FRIDERICUM SIGISMUNDUM; eodē mense anni 61. filium WILHELMUM SIGISMUNDUM, in spem familiæ succrescentes; tandem qvæ filiam natu minimam JOHANNAM ELISABETHAM mense Junio anni 1666. fuit enixa, qvibus omnibus Deus ex alto benedicat, & fructum pietatis paternæ & maternæ ferre faciat. Licet autem dulcissimus animorum συμβιβασμὸς esset inter utrumqve Conjugem, & ipse superstes Dominus Maritus qvovis amoris, honoris & officiorum genere nunquam non Eidem præstò esset, qvod etiam agnovit, & sublatis manibus gratias egit ἡ μακαρίτης, tesserâ tamen crucis, præsertim infirmitatum non unius generis, & jacturæ tum Dni. Socri, qvifiliæ loco eam habuit, anno 52. tum Parentis ipsius anno 55 luculenter admodum fuit insignita. Malis his accessit dilapidatio bonorum paternorum post obitum Domini Parentis facta, & qvidem ab iis ex parte, qvi munimento & incremento hæreditati relictæ esse debuissent. Unde mœror animi superveniens, qvem signis non obscuris prodebát, infirmitatem corporis & morborum insultus non parum exasperavit. In cumulum tandem superadjecta fuit mutatio soli pattii & à suis Διχοστασίαι, cùm sc. relictâ Berolino & Marchia Brandenburgicâ Lipsiam mense Augusto anni 65 se contulit. Utut autem eo ipso, qvo se actinxit itineri, die viribus ita prostrata fuerit, ut, testibus Medicis Domino D. MARTINO WEISSIO, Archiatro Electorali Brandenburgico, & Domino D. THOMA PANCOVIO, lecto affigeretur, deqve reconvalescentia illius actum videretur, paulatim tamet sibi restituta Dominū Maritum seqvi, & sortis αλλωγορίας vices cùm eodem, non secus ac alibi, experiri voluit. Qvod ipsum, ut & victorias alias, præsertim propensionis ad suos, mœstissimus Dominus Maritus gratus deprædicat, & summis post fata laudibus effert. Cætera voluntati & moribus Domini Mariti se conformatæ, tempus tacendi & loquendi gnaviter observare, qvæ supra caputum & vocationem erant, missa facere, conversatione non nimis delectari, schema mundi floccipendere, res alienas minus curare, serpentem

pentes hinc inde rūmuscūlos mīnus captare , novitatem vestium de-
testari, prout etiam veterem suum habitum Berolinensem (qvod
omnes norunt) non mutavit, sed eò usqve, dum publicum yideret ul-
timò, tenax istius permanxit. In omnibus adversis partem solatii
haut exiguam in Domino Marito, firmamento, defensore ac nutritio
suo, cuius radiis & qvidem Rectoralis summae dignitatis in hac Academia
coruscabat, & cuius rebus secundis & ipsa fruebatur, positam habuit,
prout etiam viduitatis incommoda secum ponderans, circa dixot-
uias, si præverteretur à Domino Marito, non rarò animi anxia depre-
hendebatur. Sed Ipsa Prima purpuram Rectoralem Marito, in vidui-
tatis statum Eundem conjiciendo, exuit, & in Prorectorem devolvit.
Unicus verò qvod hīc nullatenus reticendum, vitæ scopus ipsi Beatis-
simæ erat CHRISTUS, quem fide non titubante amplectebatur, piis
precibus, lectione scripturarum & aliis pietatis exercitiis colebat, &
ut in dies in Christianismo suo cresceret, salutis mediis, verbo & sa-
cramentis, crebro utebatur. Qvam familiaria nōrū dieta scriptura
classica, de gratia Dei & Christi merito reddiderit, qvomodo in suc-
cum & sanguinem converterit, Dn. Confessionarium hīc testem vo-
care possumus. Ex qvo vice ultimā in congregatiōne publica sacro-
sanctā Eucharistia fidem suam roboravit, qvod factum Dominica
XIV. post Trin. anno 66. Lecto affixa sacri hujus epuli aliquoties intra
privatos parietes particeps facta fuit, & hoc sigillo fiduciam suam in
Christi meritum obsignavit. Morbi anteambulones qvod concer-
nit, fuit phthisis & febris hectica, qvā multis abhinc annis fuit infestata,
sed illam post puerperium ultimum calor & destillationes insigniter
exasperarunt. Supervenit circa proximum Paschatis festum febris
tertiana, qvæ, qvicquid adhuc residuum erat de viribus, penitus ex-
hausit. Quantumvis autem ab Archi-Episcopali & Ducali Medico
Saxonico Domino D. MICHAELI HEINRICO HORNIO nihil
intermitteretur eorum, qvibus amissa sanitas recuperari potuisset, nul-
lis etiam sumtibus, curis, vigiliis & laboribus hīc parceretur, vis tamen
morbi tanta fuit, ut ab eadem natura fragilis & emaciata tandem su-
peraretur. Qvare ad animæ Medicum configiens ipsi se totam re-
signavit, & dolorum (capitis etiam, qvos à tempore multo senserat)
expers, postqvam domesticis & Dominis etiam commensalibus vale-
dixit, lipothymiis crebrioribus exanimata qvasi ante octiduum
12. Cal. Quintilis circa septimam vespertinam, triginta tres annos
cum

Cum spacio bimeti in hac scena mundana personâ suâ laudabiliter
functa, in manus Salvatoris animulam unico brevi suspirio exhalavit.
Nunc peregrinationis metam, civitatem fundamentum habentem, &
exoptatissimum portum, in quo s' aviter quiescit, nūc maximaq[ue] attigit,
Nunc schematis mundani pertusa & adversis omnibus prærepta, sem-
piternam èus est consecuta. Nunc morti & ipsius prodromis illu-
dit, ad arborem vitae, cui proprius agglutinatur, translata. Ut à moib[us]
hanc incomparabilem Ipsi, c[on]s[ec]ratiōn[is] constitutæ, gratulamur: Sic,
quod exult mortale, S. S. Trinitatis tabernaculum, apud communem
matrem in templo Academic post auditam III. pomeridianam spe-
lætæ restitutionis deponemus. Nostros autem, ut Magnifico Aca-
demiæ Rectori, jam Magistratui & capiti suo summâ Deo & observan-
tiæ suam declarant, in hoc fragilitatis humanæ speculum intuean-
tur, & frequentes in funus Nobiscum procedant, his ipsis jubemus.
P. P. IV. Cal. Sext. Anno M DC LXVII.

Literis WITTIGAVIANIS.